

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◀ Godišnja pretplata 50 din ◀ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◀ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◀ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◀ Oglasi po ceniku ◀ Rukopisi se ne vraćaju ▶

Beograd, 15 februar 1938

God. IX ◀ Broj 6

Prvi deo X svesokolskog sleta o. g. u Pragu

otpočeo je zimskim sletskim igrama u Visokim Tatrama 6 o. m.

(Poseban izveštaj „Sokolskom glasniku“)

Tatranska Lomnica, 10 februara 1938. Češkoslovačka obec sokolska priredila je od 5—13 o. m. kao prvi deo jubilarnog X svesokolskog sleta ove godine u Pragu, posebne zimske sletske igre u Visokim Tatrama, kojima je cilj da pokažu zrelost i svestranost sokolskog rada. Od 5 do 13 februara sletske godine 1938 izabranici češkoslovačkog, jugoslovenskog, poljskog Sokolstva i bugarskih Junaka takmiče se u raznim zimskim granama telesnog vežbanja na krasnim obroncima Visokih Tatra, u čuvenim zimovalištim i letovalištim, koja su se poređala uzduž „Ceste slobode“, od Tatranske Lomnice pa sve do Štrbskog Plesa. Čehoslovaci, kao domaćine, potrudili su se da svojim gostima u svemu ugrade, i da ove zimske igre budu sretan početak sletskih sveslovenskih svečanosti ali i pravo, korisno sokolsko delo. Sve se slaže u skladnu celinu i upotpunjuje se: i svečanostni deo, i lepote kraja i toplo bratsko gostoprimstvo, i visoka uvežbanost takmičara i stručna vrednost vođa i priređivača utakmica, i slovensko bratstvo učesnika, a kao kruna svega stvarna svestranost i raznolikost sokolskog dela, koje se neprestano razvija u svim smerovima jednako, prihvaćajući — kao što nas uči Tirš — sve ono što može da unapredi i pojača vrednost sokolskog odgojnog rada.

Raspored i delovi zimskih igara

Zimske igre se dele na dva velika dela, koja se neprestano prepliću, i povezuju. To su utakmice za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva u smučanju, te utakmice za prvenstvo bratske Češkoslovačke obec sokolske, ne samo u smučanju, već i u klizanju i kanadskom hokeju na ledu, sa prika-

zivanjem sanjkanja u četvorkama. Tome treba pribrojiti i vojne utakmice, koje dokazuju najtešnju saradnju vojske i Sokolstva u Češkoslovačkoj, gde Sokolstvo svakom prilikom nastoji da bude korisno narodnoj obrani. Brani domovinu, koju su Sokoli i stvarali, prva je, dužnost svakog Sokola! Zato su vojničke smučarske utakmice i stalna saradnja vojnika i časnika sa Sokolima u svima priredbama, treći važni deo zimskih sletskih igara.

Zimske igre počele su u Štrpskom Plesu 5 o. m. sa večernjim sastankom upoznavanja. U nedelju 6 bilo je u Tatranskoj Lomnici svečano otvorenje, a malo posle toga početak utakmice u trčanju smučara na 50 kilometara za prvenstvo Saveza SS i COS. Pod večer je održan prvi deo utakmica izabranih klizača u propisanim smučarskim likovima. U ponedeljak 7 o. m. održana je u Tatranskoj Poljanci priredba u počast pokojnog dra Josipa Šajnera, starešine Saveza SS i COS te prvog inspektora češkoslovačke narodne obrane. Pre podne bila je utika vojničkih izvidniča na 30 km sa streljanjem, a posle podne trka smučarskih vojnih glasnika na 2×12,5 km. sa dostavom izveštaja.

U isto vreme u Tatranskoj Lomnici dovršene utakmice klizača sa vlastitim likovima, prikazano je takmičenje sokolskih četvorka u sanjkanju, a u Novom Smokovcu, na velikom i lepom klizalištu, počelo je takmičenje u hokeju na ledu.

U utorak 8 o. m. igre su nastavljene u Tatranskoj Lomnici sa trčanjem smučarskih tekliača 4 po 10 km za prvenstvo SSS i COS, a posle podne u Novom Smokovcu nastavljene su utakmice sletskog turnira u kanadskom hokeju na ledu. U sredu 9 i u četvrtak 10 održavale su se glavne utakmice u Velikoj Studenoj Dolini nad Smokovcem, iza Hrebianoka, koji dobro čuva sneg na severnoj strani u potpunom hladu. Tamo su održane prvog dana utakmice članica i članova u spustu za prvenstvo SSS i COS, a drugog dana u smučarskim likovima. U sredu su po-

sle podne završene utakmice u kanadskom hokeju za prvenstvo COS 1938 godine.

Poslednja tri dana igara biće u Štrpskom Plesu, i to u petak 11 trčanje članica na 8 km, članova na 18 km, oboje za prvenstvo SSS i COS, te trčanje članova trećeg razreda na 10 km, u subotu 12 trčanje odeljenja članica 4 po 6 km, posle podne utakmica skakača sa skakališta arh. Jarolimeka kao drugi deo udruženog takmičenja u trčanju i skakanju, a u nedelju je poslednja utakmica skakača. Na večer toga dana proglašiće se svečano u Hviezdoslavu na Štrpskom Plesu postignuti uspesi na ovim zimskim igrama.

Takmičenje za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva

Ovogodišnje takmičenje izabranih smučara i smučarki slovenskih sokolskih saveza je šesto po redu, jer je prvo održano 1933 godine u Bohinju, u Jugoslaviji. Glavna počasna nagrada je prelazni pehar ondašnjeg jugoslovenskog ministra fizičkog vaspitanja brata dra Lavoslava Hanžeka, koji su lani u Planici na petom prvenstvu smučara SSS osvojili Jugosloveni.

Utakmice u Visokim Tatrama vode načelnik SSS brat dr. Miroslav Klinger i načelnica SSS sestra Elza Skalarjeva.

Uz domaćine na ovom takmičenju sudeluju: Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije sa 11 takmičara i 5 takmičarki, Savez bugarskih Junaka sa 6 takmičara, te Savez poljskog Sokolstva sa 2 takmičara.

Lani u Planici su Jugosloveni postigli u takmičenju za Hanžekov pehar 3061 bod, COS 2833, a Bugari kao početnici, prvi put na tim utakmicama, samo 430 bodova.

Za prvenstvo SSS svaki savez može u svakoj raspisanoj utakmici da prijavljuje samo po tri takmičara i takmičarke, i samo njihov uspeh se uzima u konačni zbroj. Članovi se takmiče u trčanju na 18 km, u spustu, u smučarskim likovima i u skokovima, a članice u trčanju na 8 km, u spustu i u likovima. Uz ove obavezne grane može priređivač prvenstva da proširi raspored i na druge grane, ali te ne utiču na zbroj i na ocenu saveza u takmičenju za prvenstvo, već samo daju pojedinačne pravke. Tako su ove godine Čehoslovaci proširili raspored takmičenja za članove sa trčanjem na 50 km, sa trčanjem odeljenja po četiri trkača svaki 10 km, sa udruženim takmičenjem u spustu i

likovima, te sa udruženim takmičenjem u trčanju i skakanju. Kod članica isto tako sa udruženim takmičenjem u spustu i likovima, te trčanjem odeljenja po četiri na 6 km. Uspeh pobjednika ocenjuje se u obvezatnim granama za prvenstvo sa 240 bodova, za spust i likove po 100 bodova. Ostali za njima imaju razmerno manje bodova, koliko im je slabiji uspeh.

Za pehar ministra brata dra Lavoslava Hanžeka nisu isti uslovi, kao što su ovi za prvenstvo SSS. Naime tu ne odlučuju uspesi trojice prijavljenih, nego trojice najboljih takmičara, odnosno takmičarki svakog saveza, pa zato tu utiču i uspesi zamenika. Način ocenjivanja je isti kao i za prvenstvo SSS, a iste su i grane: za članove 18 km, spust, likovi i skokovi, a za članice trčanje, likovi i spust. Trčanje i skokovi ocenjuju se sa 240 bodova, a spust i likovi sa 100 bodova.

Izabranici jugoslovenskog Sokolstva

Načelnik Saveza SKJ je posle prvenstvenih utakmica održanih na Jahorini i posle zajedničke vežbe odredilo takmičare, koji će u Visokim Tatrama za prvenstvo SSS zastupati jugoslovensko Sokolstvo. U poslednji čas, pred odlazak takmičara, došlo je do poteškoća. Naime, Međunarodni smučarski savez (kratica: FIS) iznenada je naredio svojim članovima, a to su u svakoj zemlji po jedan narodni smučarski savez, da strogo primenjuju ono pravilo FIS-e, koje kaže, da se takmičarima upisanima u narodnom smučarskom savezu zabranjuje učestvovanje na utakmicama, koje ne priređuju članovi FIS-e. To praktički znači, da Jugoslovenski zimski sportski savez, koji je narodni smučarski savez za Jugoslaviju, mora zabraniti onim sokolskim takmičarima, koji su ujedno i članovi nekog smučarskog kluba, da podu na sokolske zimske sletske igre o. g. u Visoke Tatre, jer ih ne priređuje član FIS-e! Sama dva dana pre odlaska naših sokolskih takmičara u Češkoslovačku izazvala je FIS kod nas ni od koga željenu mučnu nepriliku, u kojoj bi na prvom mestu bila pogodena vrednost i ugled nacije, s posledicom neželjenih i nepotrebnih sukoba sportskog i sokolskog saveza. Srećom su vođe našeg

Levo: jugoslovenski poslanik u Pragu dr. Vasilije Protić s vodstvom jugoslovenske ekipe na zimskim sletskim igrama u Visokim Tatrama. — U sredini: svečano otvorenje zimskih sletskih igara u Tatranskoj Lomnici 6 o. m. — Desno: takmičari pred startom

smučarskog sporta shvatili bolje od Međunarodnog saveza, da pristupanje ogromne sokolske organizacije sustavnom gajenju smučarstva i smučarskih takmičenja znači golemu pomoć smučarskom sportu uopšte, pa su našli načina, da svi imenovani takmičari SKJ pođu u Visoke Tatire.

Tako su pod vodstvom načelnika Saveza SKJ brata dr. A. Pihlera uzeli učešća na ovim takmičenjima ovi naši takmičari: Cvišemberger Adolf (Sok. dr. Jesenice — župa Kranj), Kavčić Drago (Sok. dr. Kranjska Gora, župa Kranj), Klančnik Gregor i Lojze (Mojstrana, ž. Kranj), Knific Joža (Javornik, ž. Kranj), Kozjek Vinko (Jesenice, ž. Kranj), Rus Janko (Bled, ž. Kranj), Urbar Slavko (Jesenice, ž. Kranj), Šporn Zdravko (Javornik, ž. Kranj), Zupan Ivan (Jesenice, ž. Kranj) i Zemva Lovro (Gorje, ž. Kranj), a pod vodstvom načelnice Saveza SKJ sestre Elze Skalarjeve, ove naše takmičarke: Černe Jožica (Kranjska Gora, ž. Kranj) Emrović Maja (Zagreb), dr. Olga Popović (Zemun, ž. Beograd), Urbar Anica (Jesenice, ž. Kranj) i Štifar Tončka (savezna prednjakinja). Vođa naših takmičara je brat Stevan Kandić, a vodnica takmičarski sestra Olga Skovran. Kao suci su brat Nande Majnik (iz Predvora) i sestra Eta Mužina (iz Ljubljane).

Upravu Saveza SKJ zastupaju savezni gospodar brat Mihailo Nikolić te član saveznog gospodarskog oteka brat ing. Tadija Živković.

Svečano otvaranje zimskih sletskih igara u Tatranskoj Lomnici

X jubilarni svesokolski slet u Pragu počeo je u nedelju 6 o. m. sa zimskim sletskim igrama u Visokim Tatrana. Ovog puta nije se program zimskih igara ograničio samo na utakmice u smučanju, kao ranijih sletova, već je isti popunjen i proširen i drugim zimskim granama. Ove godine vrše se u okviru zimskih sletskih igara i utakmice u umetničkom klizanju na ledu i u kanadskom hokeju.

Visoke Tatire su se ukrasile za ove zimske sletske igre svečano. Na hotelima i na železničkim stanicama tatranske železnice viju se češkoslovačke, jugoslovenske, bugarske i poljske zastave.

Vreme je u Tatrana veoma lepo, sunčano. Sneg se ne topi, naprotiv, dosta je čvrst. U donjim predelima ga ima 20—30 cm, smrznutog, u šumi ima snega manje, zbog čega su morali priredivači odrediti prugu na 50 km većim delom van šume. U gornjim predelima ima snega preko pola metra, na Štrpskom Plesu čak preko 2 metra.

U subotu 5 o. m. pre podne doputovali su članovi starešinstva Češkoslovačke obce sokolske kao i članovi sletskog odbora. Od oficijelnih gostiju na zimskim sletskim igrama nalaze se već u Tatrana poslanik Kraljevine Jugoslavije u Pragu g. d-r Vasilije Protić, zastupnik češkoslovačkog ministarstva zdravlja i fizičkog vaspitanja g. d-r Hovorka, predsednik državnih železnica g. d-r Jaroh, senator g. Marha i poslanik g. Lang. Za subotu posle podne najavljen je dolazak zvaničnog predstavnika češkoslovačke vlade, ministra poljoprivrede g. d-ra Jozefa Zadine, vojnog komandanta arm. generala g. Votrube te predsednika Međunarodne gimnastičke federacije, bivšeg starešine Saveza poljskog Sokolstva, brata Adama Zamojskog.

Istoga dana definitivno su sastavljene vrste takmičara i takmičarki pojedinih saveza, koje će se takmičiti za prvenstvo Saveza SS, a naveče održana je sednica takmičarskih sudija.

Uoči otvaranja zimskih sletskih igara bilo je priređeno u „Grandhotelu Praha“ u Tatranskoj Lomnici sokolsko veče, na kojem su bili prisutni ne samo svi takmičari i takmičarke i ostali članovi reprezentacije pojedinih saveza, već i svi zvanični gosti koji su doputovali na zimske igre u Tatransku Lomnicu. Pored priredivačkog odbora zimskih sletskih igara, bili su i delegati i predstavnici državnih i samoupravnih vlasti, sportskih saveza i raznih drugih korporacija.

Gostima su pozleli dobrodošlicu starešina sokolskog društva u Tatranskoj

Po ovome se vidi kako je Sokolska župa Kranj glavni dobavljač izabranih smučarskih takmičara našeg Saveza. Dok je kod članova bio dovoljan izbor, i takmičari stvarno predstavljaju pravu vrednost našeg naprednog sokolskog smučarstva, koje se lani sa uspehom postavilo na prvo mesto sveslovenskog sokolskog smučarstva, kod članica ni po broju ni po jakosti takmičarki nismo postigli željenu visinu. To će mnogo uticati na konačni uspeh naše takmičarske reprezentacije, jer se zbrajaju bodovi postignuti od takmičara i takmičarki. Prva briga posle takmičenja za prvenstvo SSS mora da nam bude, da pojačamo i poboljšamo naše takmičarke u smučanju.

Glavna pažnja našeg vodstva i takmičara je obraćena na one grane zimskih sletskih igara, koje utiču na konačnu ocenu naše savezne reprezentacije i za prelazni pehar. Ostale brojne utakmice naši takmičari prate s manjim zanimanjem. Zato se po našem učestvovanju zimske sletske igre dele na tri stepena: na glavno takmičenje za skupno prvenstvo SSS i pehar ministra Hanžeka, na utakmice za pojedinačno prvenstvo SSS, u kojima i mi učestvujemo, i zatim na sve ostalo. Sa tog gledišta ću i prikazati ove igre, o kojima se već danas može reći, da su izvršile svoju zadaću i da su unapredile dobre i bratske odnose među slovenskim sokolskim savezima i tehničku spremu sokolskih smučara.

Mrvoje Macanović

slovenske uzajamnosti i jedinstva. Zatim je pozdravio predstavnika vlade, ministra poljoprivrede d-ra Jozefa Zadina, i uputio srdačan pozdrav češkoslovačkoj vojsci, koja sudelovanjem i aktivnim učešćem na zimskim sletskim igrama dokazuje, kako joj je Sokolstvo blisko.

Prva utakmica na 50 km u smučanju počela je u 9 časova pre podne, kada je na dani znak startovalo 28 takmičara od 43 prijavljenih (jer su neki bili pri treningu ranjeni a neki nisu dobili potrebno odsustvo). Ovo takmičenje je ujedno bilo i takmičenje za prvenstvo SSS.

Tok takmičenja

Smučarski maraton na 50 km bio je izvršen za idealnog sunčanog vremena, ali na neobično teškoj planinskoj stazi, na kojoj je bio sneg posle noćnog mraza jako zaleđen. U relaciji Hagi — Donji Smokovec bilo je mestimično malo snega. Ali tu su pomogli vojnici koji su dovozili sneg koliko je bilo potrebno da bi staza bila u redu.

Kroz prvu kontrolu na osmom kilometru u Starom Smokovcu prošlo je svih 28 takmičara. Kroz drugu kontrolu na 16 kilometru, na raskrsnici sa „Putem Slobode“, prošlo je 20 takmičara, (neki su skrenuli sa staze). Na trećoj kontroli u Donjem Smokovcu bilo je 26 takmičara, na četvrtoj u Tatranskoj Lomnici na 37 km i na petoj kontroli u Zlebima na 43 km bila su 22 takmičara.

Najbolje vreme u prvoj kontroli imao je J. Buhar, COS, 46 minuta, a drugo najbolje vreme Petriček, COS. Jedini Jugosloven, Zdravko Šporn, koji je prošao prvu kontrolu kao trinaesti, imao je vreme od 53 min.

Kroz drugu kontrolu prvi je prošao Petriček (Buhar je skrenuo sa staze), koji je ostao na čelu utakmice i u daljnjim trima kontrolama. Drugi je bio u drugoj kontroli Vitek, a treći Jenka, obojica COS.

U trećoj kontroli prošao je kao drugi opet Buhar, koji je držao drugo mesto sve do cilja. O treće i četvrto mesto vodili su oštru borbu Vitek i Jenka, koji su se u vodstvu stalno menjali. Kroz cilj prvi je prošao takmičar Petriček, COS u 13.45 časova, i to u vremenu od 4:23.44 časa. Najbolje vreme pak imao je takmičar COS Buhar sa 4:17.35 časa.

Rezultati takmičenja u smučanju na 50 km za prvenstvo SSS

- 1) Buhar Jaroslav COS 4:17.35 čas
- 2) Petriček Jozef COS 4:23.44 čas
- 3) Vitek František COS 4:37.15 čas
- 4) Šporn Zdravko SKJ 4:59.35 čas.

Rezultati za prvenstvo COS

I razred:

- 1) Buhar Jaroslav Smihov I 4:17.35 čas
- 2) Petriček Jozef Praha — Karlín 4:23.44 časa
- 3) Vitek František Hrabačov 4:37.15 časa.

II razred:

- 1) Jenka Jozef 4:39.40 časa
- 2) Šrubarš Jan 4:48.34 časa
- 3) Fajstavr Bogumil 4:50.55 časa.

Starija braća:

- 1) Stanislav Goldman 5:39.28 časova
- 2) Cetyl Jozef 5:42.44 časova
- 3) D-r Sikor Jan 5:47.28. časova

Posle utakmica sudiski zbor je nakon rasprave i na osnovu izjava sudija na kontrolama utvrdio, da takmičar Buhar nije namerno skrenuo u drugoj relaciji sa staze, već da je naprotiv nastojao preći celu stazu i u stvari da je prošao stazu dužu nego što je bila određena. Zbog toga je priznao takmičaru Buharu plasman, t. j. prvo mesto većinom glasova, ali je ujedno rešio da mu se po takmičarskom redu ne dodeljuje prva nagrada, koja je dodeljena drugom plasiranom takmičaru J. Petričku, pa je prema tome u takmičenju za prvenstvo SSS dodeljena treća nagrada jugoslovenskom takmičaru Zdravku Špornu, koji je stigao četvrti.

Učešće bugarskih takmičara

U toku takmičenja prispela je u Visoke Tatire na zimske sletske igre ekipa

bugarskih Junaka, i to 5 najboljih takmičara pod vodstvom Bojana Karastojčeva. Junaci su prijavili takmičare za alpsku kombinaciju, t. j. smuk i slalom, dalje za štafetu i na 18 km. Goste su dočekali u ime COS tajnik brat E. Kepl i brat Rauer, a u ime sokolske župe Podtatranske župski načelnik brat Tesarž.

Takmičenje u umetničkom klizanju na ledu u Tatranskoj Lomnici

U nedelju dne 6 o. m., u 17 časova, svečano su otvorene na banjском klizalištu, u prisustvu mnogobrojnih gledalaca, kod tri stupnja pod nulom, prve utakmice u umetničkom klizanju na ledu, i to u obaveznim figurama za članove. Nastupio je 21 takmičar: 5 njih za više odeljenje i 16 u nižem odeljenju. Utakmice je otvorio predsednik klizačke komisije načelnikštva COS Drahoš Sokol. Takmičare je pozdravio načelnik COS brat d-r Klinger, koji je u prigodnom govoru istakao značaj umetničkog klizanja na ledu i izrazio želju, da se umetničko klizanje na ledu razvije u što većoj meri. Zatim je bio na vrlo dobrom ledu apsolviran prvi deo utakmica, i to u obaveznim figurama. Utakmice su završene u ponedeljak 7 o. m., slobodnim figurama. Pored ostalih, umetničkom klizanju prisustvovali su predstavnici vlade ministar d-r Zadina i jugoslovenski poslanik u Pragu d-r Protić.

Drugi dan sletskih zimskih igara dne 7 o. m.

Odavanje pošte uspomeni dr. Šajnera

Drugi dan zimskih igara bio je vrlo bogat sportom. Na tri razna mesta, u Tatranskoj Poljanci, u Novom Smokovcu i u Tatranskoj Lomnici borili su se Sokoli i pripadnici češkoslovačke vojske o palmu pobeđe.

Vojna takmičenja u Tatranskoj Poljanci

Glavni događaj dana bila su vojna smučarska takmičenja 1 i 2 planinske brigade, koja su počela u 8.15 časova u Tatranskoj Poljanci kod spomenika blagopokojnog starešine brata d-r Jozefa Šajnera. Ova takmičenja otvorio je divizijski general g. Šidlik u prisustvu predstavnika vlade, državnih, samoupravnih i vojnih vlasti i Sokolstva. Kod spomenika bila je podignuta na jabol državna zastava uz sviranje državne himne. Tu je bila postavljena i počasna vojna i sokolska straža. Posle toga je uzeo reč i ministar d-r Zadina, koji je među ostalim rekao, da jučerašnje otvaranje sokolskih utakmica i današnje utakmice češkoslovačke vojske dokazuju, da vojska i Sokolstvo rade zajednički, istrajno i vesno u cilju pojačanja odbrane naroda i države.

Vojne utakmice patrola u trci na 30 km.

U 8.30 časova dan je znak za start prvoj patroli. U patroli je po 1 oficir i 3 vojnika, u lakoj poljskoj spremi. U drugoj trećini staze vršeno je gađanje iz pušaka na nepokrivene ležeće figure u daljini od 150 metara. Svega je bilo 9 patrola. Dok su patrola stigle na strelište, gosti su otišli kod spomenika d-r Jozefa Šajnera, gde je bila odana počast uspomeni prvog inspektora češkoslovačke vojske i starešine COS. Tu je vojna muzika otvivala koral, a zatim je predstavnici vlade, ministar d-r Zadina, održao prigodan govor, u kome je među ostalim rekao, da se je ovim aktom pijeteta htelo odati dužnu poštu uspomeni čoveka, koji je stekao najveće zasluge za češkoslovačku vojsku i Sokolstvo. „Kao ministar poljoprivrede, — rekao je d-r Zadina — pridružujem se ovom aktu pijeteta i donosim pozdrave onih naših lepih tatranskih šuma, koje je d-r Šajner toliko voleo i u kojima je tražio oporavak u doba svoje teške bolesti. Kao pozdrav tih šuma i ove divne prirode polajem ovde na njegov spomenik ovaj venac od šumskog granja i lišća“.

U ime Saveza SKJ odao je poštu uspomeni brata d-r Šajnera savezni načelnik brat d-r Pihler, koji je u svome govoru istakao velike zasluge pokojnog brata d-ra Šajnera ne samo za češkoslovačko već i za celokupno slovensko Sokolstvo.

Posle toga govorio je divizijski general, g. Mezl, koji je istakao delatnost d-ra Sajnera kao prvog inspektora češkoslovačke vojske.

Zatim je govorio starešina češkoslovačke obce sokolske, brat d-r Bukovski, koji je doputovao na zimske sletске igre u nedelju posle podne, i koji je u svome govoru naglasio, da slavni sokolski vođa, koji je vodio narod zdravlju, moralnim vrednostima i vrlinama, zaslužuje da se njegove uspomene seti u kraju gde priroda čoveka potseća na večnost i beskonačnost.

Sviranjem državne himne i spuštanjem državne zastave bila je ova svečanost završena.

Rezultat vojnih utakmica smučarskih patrola na 30 km sa gađanjem

U ovim utakmicama pobedila je patrola 1 pešadiskog puka u vremenu od 3:11.54. Pobednička ekipa imala je od 30 metaka 24 pogodaka, i postigla je najveći broj bodova, t. j. 1.546. Drugo mesto postigla je patrola 41 pešadiskog puka koja je imala najbolje vreme u smučanju, t. j. 3:10.54, ali je u gađanju imala manji broj pogodaka i postigla je samo 1.499 bodova. Treće mesto postigao je 3 pešadiski puk sa 1.428 bodova.

Od devet patrola koje su startovale došlo ih je na cilj 8, jer je jedna patrola odustala.

Utakmica vojske u štafeti 4x5 km

Na stazi koja je jednaka maratonskoj trci na 50 km takmičilo se 8 patrola. Prva je startovala u 13 časova u prisustvu zastupnika vlade ministra d-ra Zadine, generaliteta, starešine COS d-r Bukovskog i mnogo drugih istaknutih ličnosti. Na startu i kod cilja koncertovala je vojna muzika. Rezultati štafete vojnih patrola na 4x12.5 km su ovi:

- 1) 3 planinski pešadiski puk 5:8.7;
- 2) štafeta 10 pograničnog bataljona 5:25.13;
- 3) štafeta 41 pešadiskog puka 5:28.40 časova.

Takmičenja sa bobovima u Tatranskoj Lomnici

U okviru zimskih sletskih igara održale su se u ponedeljak 7. o. m. posle podne u Tatranskoj Lomnici utakmice sa bobovima na stazi 3.800 m, koja se spuštala do 260 metara i koja je imala 16 krivina. Bobova sa dva sedišta takmičilo se šest, a sa četiri sedišta četiri.

U prvoj grupi stigao je prvi na cilj bob kojim je upravljao d-r Stibor, i to u vremenu od 4 minuta i 26 sek. U drugoj grupi postigao je prvo mesto bob sokolskog društva Tatranska Lomnica u vremenu od 4 minuta i 27 sek.

Takmičenje u hokeju na ledu

Takmičenje u hokeju na ledu na zimskim sletskim igrama održano je na dva klizališta. Takmičilo se 9 društava u dve skupine. U finale plasirala su se društva Brno 1 i Strešovice. Pobeđilo je društvo Brno 1 sa rezultatom 4:1 (2:0, 0:1, 2:0). Na treće mesto plasiralo se društvo Teplice.

Takmičenje je održano pred dosta velikom posetom.

Rezultati takmičenja u umetničkom klizanju u Tatranskoj Lomnici.

Od petnaest učesnika koji su pokazali dobar sport takmičilo se u višem odeljenju 5, u nižem 10 takmičara. Rezultati su sledeći: više odeljenje: 1) Zahajski, Prag, 105.13 bodova; 2) d-r Hajnc, Prag, 105.06; 3) Feld, Jelšava, 94.3 boda;

niže odeljenje: 1) Flajšer, Prag, 32.60 boda; 2) Honzik, Plzenj, 30.53; 3) Stronc, Plzenj 1, 28.76 bodova.

(Svršetak u narednom broju)

VEZBE ZA X SVESOKOLSKI SLET U PRAGU

Posebni svesci

Vežbe za X svesokolski slet u Pragu o. g. u posebnom svesku, u kome su vežbe i uputstva za sve kategorije, na srpsko-hrvatskom i slovenačkom, zajedno, mogu se dobiti kod Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani po ceni od 6.— dinara po komadu.

10-godišnjica smrti brata Ljube Jovanovića

Dne 8 o. m. navršila se 10-godišnjica smrti bivšeg ministra i svojedobnog starešine Sokolske župe Beograd brata Ljube Jovanovića.

Pomenu koji je toga dana održan u Sabornoj crkvi u Beogradu prisustvovali su od strane uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije zamenici saveznog starešine braća: E. Gangl, Đ. Paunković i M. Smiljanić s ostalom braćom.

Da počasti uspomenu svog pokojnog supruga, udova pok. Ljube Jovanovića, sestra Simka, priložila je u socijalni fond Saveza SKJ Din. 500.—.

70-godišnjica sestre Franje Tavčarjeve

Dne 8 o. m. proslavila je 70-godišnjicu svoga života sestra Franja Tavčarjeva, počasna dvorska dama, vrlo istaknuta nacionalna radnica.

Svojoj odličnoj i zaslužnoj sestri Ljubljanski Sokol poklonio je krasnu umetnički izradenu spomenicu.

Plenarna sednica uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Dne 12 i 13 o. m., nakon sednice izvršnog odbora 11 o. m., održana je u Beogradu sednica plenuma uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Na ovoj sednici, kojoj su prisustvovali članovi starešinstva, izvršnog odbora i pretstavnici sokolskih župa, podneti su iscrpni izveštaji kako o radu saveznog vodstva tako i o radu, stanju i prilikama u pojedinim župama. Primajući ove izveštaje, uprava Saveza SKJ donela je potrebne zaključke. Sednica je posebice zauzela svoje gledište i donela potrebni zaključak u vezi sa sprovođenjem Zakona o obaveznom fizičkom vaspitanju. Isto tako sednica se saglasila s predloženim planom o sanaciji sokolskih domova. Dalje je sednica donela potrebna rešenja u pogledu učešća jugoslovenskog Sokolstva na ovogodišnjem X svesokolskom sletu u Pragu, u pogledu proslave ove godine 20-godišnjice opstanka Kraljevine Jugoslavije kao i proslave 75-godišnjice matice jugoslovenskog Sokolstva, Ljubljanskog Sokola, 1 oktobra o. g. Sednica plenuma odobrila je zatim predložene proračun Saveza za god. 1938/39 i dalje jednoglasno se saglasila u pitanju neophodne potrebe da se u Beogradu podigne vlastiti savezni dom.

Na koncu sledio je izveštaj saveznog revizionog odbora, nakon čega je zaključeno, da se glavna godišnja skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održi dne 15 maja o. g. u Beogradu, s tim, da se 12 maja održi sednica izvršnog odbora, 13 maja plenarna sednica savezne uprave, a 14 maja konferencija delegata župa. Time u vezi zaključeno je ujedno, da sve sokolske župe imaju da održe svoje godišnje glavne skupštine najdalje do konca marta o. g.

U ponedeljak 14 o. m. održana je ponovno sednica saveznog izvršnog odbora, koja je donela potrebna rešenja u pogledu provedbe nekih zaključaka plenarne sednice.

Detaljnije o ovim sednicama izvestićemo u narednom broju.

X SVESOKOLSKI SLET u Pragu

INTERESOVANJE INOSTRANSTVA ZA X SVESOKOLSKI SLET U PRAGU

U sletsku kancelariju neprekidno dolaze vesti o velikom interesovanju inostranstva za X svesokolski slet u Pragu. Tako se iz Estonije na slet u Prag sprema veća grupa članova saveza telovežbenih društava Esti Voimlejate Liit, koji će na sletu nastupiti sa svojom tačkom, a sem toga i jedna njihova vrsta uzeće učešća u međunarodnim utakmicama.

U Holandiji vrši se propaganda za što veću posetu sleta. Isto tako i iz Belgije spremaju se na slet dve grupe. U jednoj će biti vežbači, a u drugoj stariji gimnastičari sa porodicama. I u Japanu se pojavljuje interesovanje za X svesokolski slet u sportskim i telovežbenim krugovima. Japanci traže slike sa prošlih sletova.

U Manilu na Filipinima poslan je propagandni materijal na engleskom i španjolskom jeziku. Kako se vidi, sletski propagandni odbor u svome radu obraća pažnju na gotovo ceo svet, i ne propušta nikakvu pogodnu priliku a da je ne iskoristi za propagandu X svesokolskog sleta.

I u zapadnu Afriku prodire propaganda X sleta. Češkoslovački zavod javlja, da propagandni sletski materijal u Dakaru nailazi na živo interesovanje tamošnjeg stanovništva.

Iz Rumunije javljaju, da imaju nameru posetiti slet i vojničke jedinice „Straja Tarii“.

Isto tako vlada veliko interesovanje za X jubilarni svesokolski slet u Pragu i u Peru-u, u Albaniji i drugim državama, o kojima smo već javili, a koje sve traže da im se pošalje sletski propagandni materijal.

Ovim traženjima izići će sletski odbor u susret izdavanjem daljnjih 100.000 propagandnih letaka, koji će biti oštampani na engleskom, francuskom i nemačkom jeziku, dok je sletski plakat, koji je određen za inostranstvo, štampan na 18 raznih jezika.

IV SREDNJEŠKOLSKE IGRE X SVESOKOLSKOG SLETA

Prijave za IV srednješkolske igre, koje će se održati od 9—12 juna o. g., stalno rastu. Do sada je prijavljeno 36.114 učenika, od kojih 15.118 učenica. Za stanovanje prijavilo se je 21.132 učenika i učenica.

Ovaj slet omladine zadaje mnogo briga i lekarima. Da bi slet uspeo i prošao bez većih prepreka i nepotrebnih obolenja, biće pušteni na slet u Prag samo oni đaci koji budu u to doba potpuno zdravi, što će utvrditi lekari. Da bi se pak izbegla obolenja, naročito obolenja organa grla i difterije, koje bolesti najviše prete deci, sletski zdravstveni odbor sprema u tome pravcu naročite upute, u kojima skreće pažnju, da se prilikom putovanja

ne kupuje jelo niti piće, a isto tako i u Pragu da izbegavaju kupovanje jela i pića na nesigurnim mestima.

Oni učesnici sleta, koji nisu cepljeni protiv difterije, biće od strane društava prijavljeni župskim zdravstvenim osecima koji će organizovati cepljenje te dece.

Sletski znak za IV srednješkolske igre stajaće 7 kč. Znak će morati imati svi učesnici igara.

Prijave za utakmice IV srednješkolskih igara su prilično velike. Tako su za hokej prijavljena 132 društva, za opšte utakmice učenika 110 društava, za utakmice učenica 99 društava, za atletiku 86 vrsta učenika i preko 160 vrsta učenika. Za odbojku prijavljeno je preko 100 timova učenika i 30 vrsta učenika; isto tako ima prijava i za hazenu, plivanje i skokove u vodu.

CITAVA BOLNICA U SLETSKIM GARDEROBAMA

Zdravstvena služba na sletu biće kao i uvek dobro organizovana. Ovog puta vršiće službu dva odbora, zdravstveni i pomoćni zdravstveni odbor.

U garderobama na sletištu imaće oba odbora kancelarije u velikoj zgradi. Pre neki dan počelo se sa gradnjom velikih ambulana. U garderobama biće četiri ambulante. Najveća (45x28 m) imaće 152 kreveta, druga (42x39 m) 134 kreveta, treća (48x63 m) 84 kreveta, a četvrta (24x15 m) imaće 55 kreveta; svega dakle 425 kreveta biće spremljeno u garderobama za vežbačko članstvo i gledaoce. Toliko kreveta obično ima jedna prilično velika bolnica. Sem toga biće u garderobama veliko skladište lekova, zavojnog materijala, krevetskih potreba, nosila itd.

FILMOVANJE SLETA

X svesokolski slet biće kao i prošli slet 1932 god. filmski snimljen. U tu svrhu raspisan je konkurs za snimanje sleta, za koji je do sada stiglo 13 ponuda. Isto tako sprema se konkurs za fotografisanje svih sletskih priredaba.

PROPAGANDNI SLETSKI FILM

Dne 1 o. m. imao je sednicu žiri koji je podelio nagrade za propagandni sokolski film. Prva nagrada nije bila dodeljena, već su nagrade određene za I i II mesto bile podeljene u jednakom iznosu među dva autora. Nagradu su dobili filmovi pod lozinkom, „Da bi pogledali oni koji ne vide“, od arh. Leva Krče i Karla Domorazeka, Prag, i film pod lozinkom „Sokolska zastava“ od M. Bakala iz Vizovica. Treća nagrada bila je dodeljena filmu pod lozinkom „Meta“ od B. Polaha i J. Zalmana iz Brna.

SLETSKO TAKMIČENJE U PEVANJU

Lep rezultat pokazuju prijave za sletsko takmičenje u pevanju, koje će se održati 1 i 2 jula u dvorani Centralne knjižnice u Pragu, a na kojima će učestvovati oko 1.000 pevača. Za više odeljenje prijavilo se 12 pevačkih zborova, u nižem odeljenju takmičiću se 4 družine, zatim 3 ženska pevačka društvena zbora, a isto tako toliki broj biće i mešovitih zborova. Sem toga prijavile su se kao župski zbor Pevačka družina župe Moravskošleske i družina župe Tješin. Svega biće na utakmicama 25 pevačkih zborova.

INFORMACIONA SLUŽBA

Da bi se gosti osećali u Pragu kao kod kuće i da bi se njihovim željama moglo što bolje izići u susret počće informaciona kancelarija X sleta svoj rad 1 marta o. g., i to u paviljonu Mislbeka na Pršikopima. Tamod će biti smešten američki otesek, otesek za inostranstvo i otesek slovenski, zatim propagandni i informativni otesek, putnička kancelarija, menjačnica i pošta. U ukusno ukrašenom holu biće smešteni pisci i konferencioni stolovi za strance, a ujedno će tamo biti skoncentrisana i prodaja sletskih predmeta.

„NAS ZADATAK, SMER I CILJ“, KAO PROPAGANDNA BROSURA

Tirševo delo „Naš zadatak, smer i cilj“ prevedše se na bugarski, poljski, ruski i nemački jezik i biće iskorišćeno isto tako u propagandne svrhe.

SLETSKA IZLOŽBA

Sletska izložba održaće se od 12 juna do 7 jula. Svi pripremni radovi su već izvršeni, a sada se radi još na detaljima.

U sokolske župe i društva razaslane su okružnice i upiti u vezi sa ovom izložbom, kako bi ova što bolje uspjela. Na izložbi će učestvovati sa svojim samostalnim izložbama i ostali sokolski savezi, jugoslovenski, poljski, ruski i bugarski. Na izložbi će biti ukazana potrebna pažnja i sokolskim lutkarskim pozorištima.

Svoju zasebnu izložbu prijavilo je također i ministarstvo pošta i telegrafa. Čehoslovačke državne aerolinije izdaće prigodom sleta 100.000 primeraka reda letenja, a sem toga izdaće i vazdušnu kartu, podešenu naročito za X slet.

Za učesnike međunarodnih utakmica u pripremi je propagandna brošura, koja će biti nalik na opšti sletski vodič, koji se sprema za učesnike sleta.

Prijave za X svesokolski slet u Prahu

Za učesće na X svesokolskom sletu u Prahu načelnik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije primilo je do 12 o. m. sledeće prijave:

župa Cetinje: članova 194, članica 53, članova četa 20; svega 267 učesnika;

župa Kranj: članova 76, članica 54; nevezbača 185, nevezbačica 98; svega 413 članova;

župa Ljubljana: članova 160, članica 110, m. naraštaja 90, ž. naraštaja 50, nevezbača 200, nevezbačica 80; svega 690 učesnika;

župa Novi Sad: članova 228, članica 104, članova četa 15, m. naraštaja 95, ž. naraštaja 35, starije braće 37; svega 514 učesnika;

župa Petrovgrad: članova 38, članica 25, m. naraštaja 10, ž. naraštaja 12, starije braće 30, nevezbača 90, nevezbačica 35; svega 240 učesnika;

župa Sušak-Rijeka: članova 102, članica 64, m. naraštaja 28, ž. naraštaja 28, članova četa 18, svega 240 učesnika;

župa Sarajevo: članova 100, članica 60, m. naraštaja 20, ž. naraštaja 20, starije braće 20, nevezbača 80, nevezbačica 40; svega 360 učesnika;

župa Tuzla: članova 158, članica 68; svega 226 učesnika;

župa Zagreb: članova 100, članica 60, m. naraštaja 20, ž. naraštaja 20, starije braće 20, nevezbača 80, nevezbačica 40; svega 360 učesnika.

Prema tome iz navedenih župa do sada je svega prijavljeno: članova 1.156, članica 598, m. naraštaja 263, ž. naraštaja 165, članova četa 93, starije braće 107, nevezbača 635 i nevezbačica 293, ili ukupno 3.110 učesnika.

Za konsolidaciju našeg Sokolstva

Prigodom osnivanja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije stupio je u nj od telesnovaspitnih organizacija kao celina samo Jugoslovenski sokolski savez sa svojih 25 župa i 447 društava, te nekoliko desetaka četa. Odmah nakon I svesokolskog sleta u Beogradu 1930 g. nastao je ogroman razvitak Sokolstva, naročito u istočnim i južnim krajevima države. Broj društava porasao je koncem 1934 god. na 947, četa je bilo 1526. Iz ovoga se vidi, da se je broj jedinica u vremenu od 1930 do 1935 g. skoro popeterostručio, a broj pripadnika počeo se je približavati četvrtoj stotini tisuća. Zatim se je najednom počelo opažati u nekim župama jače, a u nekim slabije nazadovanje, koje još i sada traje, iako u mnogo manjoj meri, nego što je to bilo u godinama 1935 i 1936.

Sve one koji su budno pratili nagli razvitak našeg Sokolstva u godinama 1930—1934, ta pojava docnijeg nazadovanja ne uznemiruje, jer se znalo, da do toga mora doći, a i više puta se i upozoravalo, da je razvitak našeg Sokolstva i suviše brz, nekonsolidovan i trajno nemoguć. A i sredstva Saveza i župa nisu bila dovoljna da svladaju takoreći pet puta veći broj društava i

četa, i gde nisu bili jaki temelji, morala je nastupiti reakcija — nazadovanje.

Mnogo društava, a još više četa brisao je Savez god. 1935 i 1936, jer te jedinice nisu pokazivale nikakvog ozbiljnog rada.

Današnje stanje Saveza je 25 župa, 846 društava i 1353 čete. Brisanih je prema tome u godinama 1935 i 1937 101 društvo i 173 čete, svega 274 jedinice.

Letimičan pregled statističkih podataka u našem godišnjem statističkom izveštaju za 1936 pokazuje nam, da je radilo i poslalo svoje podatke o radu saveznom statističkom oteku za 1936 g. samo 718 društava i 869 četa, dok 148 društava i 617 četa, ukupno 765 jedinica, nije poslalo svoje izveštaje. S ovom činjenicom moramo računati i prema tome urediti i upraviti naš buduću rad, kako bi organizacija ponovno ušla u svoju normalnu kolotečinu rada. Svaka sentimentalnost samo šteti, a kočila bi i svaku konsolidaciju organizacije. Moramo naći načina, da se zaustavi daljnje nazadovanje pripadnika, članstva, naraštaja i dece, da ih očelimo u njihovom pripadništvu Sokolstvu i da tako u onim jedinicama koje rade podignemo za buduće čvrste temelje.

Moramo stoga ustanoviti uzroke našeg nazadovanja, a zatim bez oklevanja pristupiti i potrebnom čišćenju. Po našem mišljenju, ti su uzroci uglavnom

Štrosmajerova ideologija

„Jedinstvo, sloga i ljubav našega naroda bila mi je i jest mi i sada najveća i jedina želja na ovom svijetu; za to jedinstvo naroda našega ja sam pripravan i život svoj dati“.

J. J. Štrosmajer

Kao golema, izvanredna arhitektonska građevina diže se danas pred nama idejni svet velikoga vladike. Njegove misli, njegova htenja, njegove akcije bile su uvek krupan politički ili kulturni događaj. Još za života stekao je svetačku aureolu narodnog proroka, još za života stekao je častan naziv „mecena et pater patriae“ (dobrotvor i otac domovine). Iako su se ove reči odnosile na tadašnju Hrvatsku, danas ih slobodno možemo protegnuti na čitav jugoslovenski narod. Setimo se samo Jugoslovenske akademije znanosti i umetnosti u Zagrebu, koju je on osnovao i nazvao, ne hrvatskom, nego **Jugoslovenskom**, namenjajući je i darujući je jednako Hrvatima, Srbima, Slovencima i Bugarima.

Štrosmajer, iako svetski građanin u najpunijem smislu te reči — ta bio je prijatelj i dopisivao se s najistaknutijim ličnostima svoga vremena, državnici, učenicima, književnicima — bio je pre svega **Sloven**. Rusima čestita tako iskreno 900-godišnjicu pokrštenja, Česima šalje lep pozdrav prigodom 100-godišnjice Palackoga, potpomaže i zagovara Slovački memorandum za ravnopravnost, Rusima šalje posebnu poslanicu it.d. Pred njegovim duhovnim očima lebdela je neprestano misao i težnja za ujedinjenjem svih Slovena, barem u kulturnom smislu.

Da bi se to moglo postići, on radi na drugom jednom velikom delu: **ujedinjenju crkava**. Tomu jedinstvu posvećuje kao vidljiv znak svoju divnu katedralu u Đakovu. Svom podređenom svećenstvu često je upućivao poslanice, u kojima im savetuje, da sa svojom braćom istočnog obreda žive doista kao braća. „Pravi bi zločinac bio, ko bi se vjerom hteo poslužiti da nas zamrzi i razdvoji“, veli vladika. A na drugom mestu: „Ljubimo braću istočnog obreda, jer su s nama jedna krv, jedan narod i jer nas čeka jedna budućnost“.

Iz ovih se reči oseća čvrsta vera u jedinstvo i budućnost našeg naroda. Ove reči bile su reči proroka. Bile su reči vizionara, koji je gledao u budućnost. Štrosmajer je bio sinteza ideje jedinstva, koja je kroz istoriju toliko puta zasvetlila. U njemu su se svi ti napori i nastojanja zgušnjala u tako tvrdnu veru, u tako silno uverenje, koje je svakom prilikom iz njega izbijalo upravo sugestivnom snagom. Majstor reči, uvek jasan i vedar duh, čovek akcije, čiju duševnu snagu ni duboka starost nije slomila, zračio je nekom tajanstvenom emanacijom koja je svakog osvajala.

dvojaki: unutrašnji organizacioni te vanjski uplivi na Sokolstvo. Znamo, a poznati su nam i mnogi slučajevi, da mnoge naše jedinice trpe od svoje unutrašnje slabosti, i to mnogo više nego od vanjskih, vansokolskih upliva. Tek u nekim krajevima naše države ovi poslednji uzroci, naročito političke prirode, kočé sokolski rad.

Naš rad na konsolidaciji moramo stoga najpre uputiti prema unutrašnjim pojavama u samoj organizaciji. Ako nam to pođe za rukom u najbližoj budućnosti, postaćemo dovoljno otporni prema svim vansokolskim pojavama koje ometaju uspešno sokolsko delovanje u nekim jedinicama. Cim budu naši redovi zbijeniji i jači, to će tim manje uspeha imati vansokolski uplivi na sokolsku organizaciju. U tome cilju smatramo da je neophodno potrebno provesti što pre temeljitu reviziju rada svih naših župa od strane Saveza, a svih društava i četa od strane župa, kako je to predložio brat dr. Kosta Petrović.

Nakon pregleda stanja svih jedinica u Savezu, biće potrebno da se pristupi: 1) izradi novog organizacionog reda Sokolstva; 2) novoj podeli Sokolstva na župe; 3) rešenju zadaća sokolskih četa; 4) reformi u sokolskom gospodarstvu; 5) izgradnji sokolskog centra u Beogradu; 6) jačanju sokolskog morala i discipline, intenzivnijem sprovođenju stručnog i prosvetnog rada, 7) sustavnom odgoju prednjaštva i prosvetara i uopće ce.okupnog pripadništva. — V. Š.

Primećeno je, da je i ove godine ovo jedini venac, koji je položen na Štrosmajerov spomenik.

Nije opaženo, a niti je u novinama bilo zabeleženo, da su odali poštovanje velikom Štrosmajeru oni, koji su ga pred kratko vreme u novinskim člancima nastojali prikazati kao borca za isključive interese jednog plemena.

Štrosmajerov spomenik u Zagrebu na koji je 4 o. m. Sokolska župa Zagreb položila venac. U pozadini Štrosmajerova Jugoslovenska akademija znanosti i umetnosti

Debatne večeri naraštaja Sokolskog društva Zagreb 3

Sokolskom naraštaju treba posvetiti naročitu pažnju. Ta mlada naša braća i sestre postaće kroz kratko vreme naše članstvo i preuzeti u ruke vodstvo u našim sokolskim jedinicama. Ako budemo dobro uzgajali naš sokolski naraštaj, ne smemo se bojati za budućnost. Naša braća Čehoslovaci posvećuju svome naraštaju mnogo truda i žrtava. Decu i naraštaj uzgajaju najbolji prednjaci i prednjačice. Naročiti otseci po društvima i župama vode brigu oko uzgoja budućih Sokola i Sokolice. Mi u tom pravcu dosta zaostajemo. Često se događa, da je uzgoj dece i naraštaja poveren slabim vodnicima, bez sprema i autoriteta. I onda se tužimo, da su te naše kategorije malobrojne, da iz naraštaja mali broi prelazi u članstvo, dapače i sasvim odlazi iz sokolskih redova. Ali kad bi kod naših načelnika i prosvetara bilo dubljeg pogleda u budućnost, oni bi naraštaju i deci posvećivali mnogo više vremena i truda. Istina, uvek smo oskudni u vodnicima, koji ne mogu da savladaju sav posao koliko im dužnost i savest nalaže, pa bi trebalo sprovesti stalne tečajeve za uzgoj dece i naraštaja. To bi se doista isplatilo. Pogledajmo samo ostale organizacije kako se žrtvuju za omladinu, jer ju žele trajno za sebe zadržati. U našim školama je doduše primljen sokolski sistem vežbanja, ali bi morao da bude sproveden i sokolski sistem uzgoja.

U zagrebačkom Sokolskom društvu Zagreb 3 načelnik sa prosvetnim odborom započelo je rad sa naraštajem na taj način, što je najpre nagovorilo naraštaj da sprema govore pred vrstom. Oni su to rado prihvatili. Tako su nekako bili prisiljeni da se pozabave sokolskim pitanjima, da čitaju sokolsku literaturu i listove. Govori su bili pregledavani i po potrebi dopunjavani, pa su ih sami sastavljali čitali svojim drugovima. Naraštajci i naraštajke su u lepom broju učestvovali na tom poslu, natecali se u radu, pa su sami izneli želju da bi održavali i debatne večeri. Načelnik i prosvetni odbor društva na to su pristali. Sami su odabirali teme uz odobrenje prosvetnog odbora. Jedan je obradio temu, drugi mu je bio kolega referent, dok su svi ostali učestvovali u debati pod vodstvom društvenog načelnika i prosvetara, a i starešine. Ispočetka nije išlo tako glatko, vladala je neka bojazljivost, osobito među sestrama, ali pomalo mlade duše otvorile su se i slobodno iskazivale svoje misli, pa su se tako bistrili pojmovi.

Debate su bile vrlo interesantne. Slušajući izlaganja te naše mlade braće i sestara ostali smo više puta zadivljeni. I sve

Štrosmajerov dan u Sokolskoj župi Zagreb

Dne 4 o. m., na dan godišnjice rođenja vladike Josipa Juraja Štrosmajera, održavana su u svim sokolskim jedinicama župe Zagreb predavanja o velikom sinu našega naroda.

Toga dana je delegacija Sokolske župe Zagreb, zamenici župskog starešine brat dr. S. Mahulja i brat J. Rišljavi, položila na Štrosmajerov spomenik u Zagrebu venac s jugoslovenskom trobojnicom na kojoj je napis: »Ocu jugoslovenstva — Sokolska župa Zagreb«.

je veći interes vladao među njima. Doskora su i nekako bojažljive naraštajke stale da živo učestvuju u debati, pa da i same rešavaju pitanja. Debatne večeri održavaju se svakih 15 dana. Učestvovanje je vrlo dobro. Do sada je održano osam takvih debatnih večeri, a nastaviće se i dalje do letnje sezone. Kada nastanu lepi dani, priredivaće se izleti u bližu i dalju okolicu.

I ovo je dakle jedan lepi i korisni rad kojim se promiče uzgoj našeg sokolskog naraštaja, naše lepe budućnosti. — B.

Obćni zbor Sokolskega društva Ljubljana I Tabor

Sokolsko društvo Ljubljana I Tabor je imelo 26. januarja t. l. v mali dvorani sokolskega doma na Taboru svojo XXX glavno skupščino, ki se ji je udeležilo nad 200 pripadnikov. Skupščino je otvoril starosta br. inž. Lado Bevc, ki je predlagal brzjavni pozdrav mlademu kralju Petru II, kar so zborovalci sprejeli z navdušenim odobravanjem in zaklicali Nj. Vel. Kralju »Zdravo!« Prav tako je bil z odobravanjem sprejet predlog, da se pošljejo pisni pozdravi Savezu SKJ in sokolski župi Ljubljana. Brat starosta je pozdravil zastopnika župe in Ljubljanskega Sokola br. Kajzelja, zastopnika Sokola II br. Ivana Kocijana, Sokola IV br. Ravnikarja, Sokola Ježica br. Grmeka, Sokola Moste br. Baloha, Sokola Vič br. Horvata, Sokola Štepanja vas br. Briclja, ml. in predstavil skupščini tudi policijskega komisarja g. Polaka. Skupščina sta se udeležila tudi župni starosta br. dr. Pipenbacher in načelnik br. Franjo Lubej.

Po uvodnih formalnostih se je brat starosta s pijeteto spomnil umrlih bratov in sester, predvsem zaslužnih bratov Bajžija, Turka, Marolta in Tratarja, kojih spomin so navzoči počastili stoje in zaklicali »Slava«. Prav tako so zborovalci s pieteto počastili spomin blagopokojnega prvega prezidenta bratske CSR br. dr. Tomaša Masarika. V svojem lepem programatičnem govoru se je brat starosta spomnil uspele proslave tridesetletnega jubileja, omenil nasprotnike sokolske misli, ki jim bo sokolstvo kos le z vztrajnim in nesebičnim sokolskim delom. Omenil je naloge, ki čakajo društvo v tekočem letu: poklonitev na Rakeku kralju Mučeniku, pomladanski zbor Sokolov, župni slet in X vsesokolski zlet v Pragi. Na vse te prireditve mora biti članstvo in mladina temeljito pripravljena, zato kliče »V telovadnice zbor!« Končno je izrekel brat starosta zahvalo naprednemu časopisju za veliko naklonjenost in se zahvalil društvenim činiteljem za uspešno in požrtvovalno sokolsko delo. Poročilo brata staroste je bilo z odobravanjem sprejeto, nakar je prečital savezno poslanico tajnik br. Etbin Bežek.

Uvodoma je brat tajnik Bežek omenil težkoče s katerimi se je borilo v lanskem letu sokolstvo, toda vera v nezlomljivo silo vseslovanke sokolske in končno človečanske ideje je premagala tudi to. Sokolstvo je zmagovalo na vsej črti. Društveno delovanje je bilo izredno živahno in je bilo v znamenju proslave 30-letnega jubileja. Proslava je v vsakem pogledu lepo uspela kar je bilo razvidno tudi iz poročil brata načelnika in s načelnice. Brat tajnik je nato kronološko navedel vse važnejše dogodke minulega leta, lastne prireditve in sodelovanja pri župnih, okrožnih in društvenih prireditvah, kjer je bilo društvo vedno častno zastopano. Ob zaključku svojega poročila je pozval vse delavalne članice in članice k delu, saj čaka društvo v tekočem letu obilo še nedokončanega dela.

Brat tajnik je prečital poročila posameznih odsekov, ki so delovali v okviru društvene uprave: poročilo gospodarja br. Franje Vrečarja, iz katerega je bilo razvidno smotno gospodarstvo te krepke sokolske postojanke na vzhodnem delu Ljubljane. Društveno statistiko je vodil brat Gorjanc in je štel Sokol I ob koncu leta 1937: 637 članov, 220 članic, 152 naraščajnikov, 76 naraščajnic, 101 dečka, 98 deklic, skupno tedaj 1.284 pripadnikov. Zelo marljiv je bil godbeni odsek, ki ima pihalno godbo veliki orkester, salonski orkester in plesni orkester. Odsek vodi br. Franje Sirnik. Odsek je nastopil s svojimi godbeniki javno 63-krat. Za plesni odsek ki ga vodi br. Ribnikar je vladalo veliko zanimanje med plesalci, ki so v lepem številu obiskovali plesne vaje. Lutkovni odsek je proslavil letos 10-letnico svojega obstoja z uspešno razstavo in slavnostno predstavo. Odsek šteje 30 oseb in je vpriporil tekom leta 18 predstav. Odseku načeljuje br. Lado Sedej. Prireditveni odsek je bil v spretnih rokah predsednika br. Avgusta Repiča in je absolviral 9 lastnih in 2 tuji prireditvi. Dru-

štveni blagajni je prinesel Din 31.058' dohodkov. Končno je brat tajnik prečital še lepi poročila zabavnega odseka in odseka za proslavo družvene 30-letnice, ki ga je vodil br. dr. Josip Kunc.

Poročilo načelnika brata Lubeja je pokazalo, kako sistematično vzgaja društvo svoje članstvo in mladino. Vodstvo telovadbe je bilo v rokah načelnstva in vaditeljskega zbora, ki je štel 26 bratov. Telovadilo je redno 8 oddelkov, kar je razvidno iz telovadne statistike, ki pravi, da je v 19 urah telovadilo 114 starejših bratov, v 91 urah 4.396 članov, v 92 urah 6.127 naraščajnikov in v 70 urah 4.822 dečkov, skupno v 272 urah 15.459 moških oseb povprečno 188 oseb. Vsi oddelki (moški in ženski) pa so telovadili 530 ur v skupnem številu 25.764 ali povprečno 50 na uro. Od leta 1936 se je število telovadnih pripadnikov dvignilo, kar je dokaz vsestranskega živahnega delovanja društvenih činiteljev. Delo se je izven redne telovadbe prikazalo tudi v tečajih, tekmah in javnih nastopih. Načelnstvo je priredilo občji vaditeljski tečaj, ki bo gotovo mnogo koristil uspešnemu tehničnemu delu društva. Dalje je društvo priredilo plavalni tečaj, poslalo svoje zastopnike v tečaj za proste panoge in v tečaje, ki jih je priredil Savez SKJ. Lepi uspehi so bili doseženi na društvenih, župnih in saveznih tekmah. Pri župnih tekmah v prostih panogah so si člani v osmeroboju priborili I. mesto, pri peteroboju I. mesto, v izmenskem teku 4 krat 100 m. I. mesto, moški naraščaj v peteroboju I. mesto, pa tudi posamezniki so tako pri članih, kakor naraščaju zasedli prva mesta. Pri okrožnih tekmah v odbojki si je naraščaj priboril I. mesto, pri župnih tekmah članska vrsta II. mesto, naraščajška pa I. mesto. Med nastopi zavzemata prvi mesti javni nastop in akademija v proslavo 30-letnice. Društvo se je v velikem številu udeležilo pomladanskega zbora Sokolov, okrožnega zleta v št. Vidu in pridno pomagalo pri nastopih bratskih društev. Veliko skrb je načelnstvo posvečalo tudi mladinskemu odseku ki je štel 12 članov. Obširen program, ki si ga je začrtal odsek v začetku leta, je opravil z zelo lepim uspehom. V okviru načelnstva so delovali še zdravniški odsek, ki je skrbel za zdravje v telovadnici, strelski odsek, ki je uspešno izvršil prve tekme v ostrem streljanju z lepimi uspehi, dočim se smučarski odsek zaradi neugodnih snežnih razmer ni mogel uveljaviti. Prosvetno delo so vršili vodniki in vodnice pri posameznih oddelkih z govori pred vrstami in mladinskimi večernimi sestanki. Izborna je služila za izobrazbo strokovna knjižnica, ki šteje nad 500 knjig. Ob zaključku svojega preglednega poročila je pozval brat načelnik vse k neomajnemu delu v telovadnici — pred nami so velike naloge — župni zlet in zlet v Pragi.

Načelnica s. Mica Kržetova je v svojem lepem poročilu omenila uspehe ženskih telovadnih oddelkov. Vaditeljski zbor je štel 9 članic, ki so skupno delovale s moškimi vaditeljskim zborom. Iz telovadne statistike je bilo razvidno, da je v 95 urah telovadilo 2940 članic ali 57 na uro, v 95 urah 3110 naraščajnic ali 64 na uro in v 122 urah 4256 deklic ali 80 na uro, skupno v 312 urah 10.306 telovadk ali povprečno 201 telovadka na uro. Ženski oddelek so se z uspehom udeležili tudi tekom, ki jih je priredilo društvo, župa ali Savez SKJ. Naipomembnejša je bila zmaga članic v Zagrebu za prvenstvo SSKJ, kjer je zasedla I. mesto s. Milena Sketova III. pa s. Marta Podpačeva. Pri župnih tekmah v prostih panogah je v četveroboju dosegla vrsta članic II. mesto, kot posameznica pa s. Sketova I. mesto. V svojem poročilu je sestra načelnica orisala naloge žene v sokolstvu in pozvala vse sestre k delu v telovadnici pri vzgoji ženske mladine.

Računovođa br. Ivan Lozej je v preglednem obračunskem poročilu navajal, da je imelo društvo 346.336 dohodkov in 327.641 izdatkov. Vrednost premičnin in nepremičnin znaša din. 5.099.775, dočim je še dolga 2.327.217 din. Poročilo je bilo z zadovoljstvom sprejeto, nakar je v imenu nadzornega odbora pohvalil vzorno poslovanje br. blagajnika in računovođe br. dr. Pavle Pestotnik in predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Ko je brat starosta pročitil še predloge uprave in br. Lozej proračun za leto 1938, kar je bilo soglasno sprejeto, je predlagal br. dr. Kunc listo nove uprave, ki je bila soglasno sprejeta z velikim odobravanjem. Izvoljeni so bili za starosta br. inž. Lado Bevc, I. podstarosta br. dr. Josip Kunc, II. podstarosta br. Franje Vrečar, III. podstarosta br. Mirko Urbas, načelnik br. Lojze Lubej, podnačelnik br. Viktor Repič in Boris

Sket, načelnica s. Mica Kržetova, namestnici s. Mila Kešetova in Ivanka Vrhovecva, prosvetar br. Ludvik Trček, tajnik br. Etbin Bežek, člani uprave: Fran Rebec, Janko Sket, Ivan Erbežnik, Franjo Kutin, Fran Renčelj, Ivan Lozej, dr. Robert Blumauer, Stane Flegar, Anuška Cigojeva, dr. Fran Minarž, Roza Ribičičeva, Avgust Ropič in Rajko Turk, namestniki: Viktor Hojker, Lado Sedej, Janez Grünfeld, Branko Kranjc, Franko Kraigher, Anton Čotar, Anton Gorjanc, Ivan Prosenec, Polde Zupančič; nadzorni odbor: predsednik br. dr. Pavle Pestotnik, Josip Jeretina, Franjo Majcen, Franjo Lubej; namestniki bratje: Adolf Hribar, Fran Tumpej, Radovan Stare; častno razsodišče: dr. Andrej Kuhar, dr. Josip Pipenbacher, Josip Janša, Franjo Medič, Dušan Podgornik; namestniki: Ljub Dermelj, Franjo Jereb, Ivan Podgornik, praporščak br. Edo Ropič, nam. br. Boris Sket. Predsedniki odsekov: godbeni br. Sirnik, gospodarski br. Vrečar, prireditveni br. Ropič, plesni br. Ribnikar, zabavni br. dr. Kunc, socialni br. Urbas in zdravniški br. dr. Minarž.

Po volitvah je pozdravil zborovalce v imenu župne uprave in Ljubljanskega Sokola br. Kajzelj, ki je čestital Sokolu I k lepim uspehom in se zahvalil za iskano bratsko pomoč ob času, ko je zadelo nesreča Ljubljanskega Sokola. Govor br. Kajzela so navzoči sprejeli z navdušenim ploskanjem, nakar je spregovoril nekaj bodrilnih besed in orisal naloge društva v tekočem letu župni načelnik br. Franjo Lubej. Po njegovom govoru, ki je izrazil viharno pritrjevanje so zborovalci navdušeno zapeli »Pesem sokolskih legij«, nakar je moral brat starosta na zahtev predstavnika oblasti skupščino zaključiti.

— at.

in 25.098 din. izdatkov. Društveni dolg znaša 21.158 din.

Za prosvetni odsek je poročal njegov tajnik B. Peternelj. Prosvetno delo je bilo razdeljeno za telovadnico in za javnost. Pred vrstami je bilo 14 nagovorov, javnih predavanj tudi 14. Kako veliko je zanimanje za kulturno delo med članstvom, je najbolj razvidno iz tega, da je bilo na vsakem predavanju povprečno po 162 oseb. Prosvetni odsek je imel 7 samostojnih prireditev in proslav. Ustanovil si je tudi lasten lutkovni oder in za mladino pevski zbor. JČ liga je dala društvu na razpolago učitelja češčine in zdaj se mladina in članstvo v dveh tečajnih učita jezika bratskega naroda. Sokolska knjižnica ima na raspolago 1500 knjig. V okviru Petrove petletke je bil ustanovljen tudi godalni kvartet.

Statističar br. Maks Kogovšek je poročal, da je v društvu 299 članov in 98 članic, lani jih je pristopilo 45. Naraščajnikov šteje društvo 36, naraščajnic 27, moške dece 56, ženske dece 49, vseh pripadnikov je 541. — Gospodar Gabrovšek Jože je poročal, da znaša vrednost društvenega inventarja 91.743 din. Po poročilih revizorjev je bila odboru izrečena zapupnica, nakar so sledile volitve. Za starosta je bil zopet izvoljen Milivoj Lajovic, za I. podstarosta Ferdinand Tušar, za II. podstarosta Jože Burja in za načelnika Rudi Berdajs.

Na koncu je občni zbor pozdravil starosta Kajzelj v imenu župe in Ljubljanskega Sokola in izrazil svojo radost nad vzornim delom bratskega društva.

— at.

Glavna skupščina Sokolskega društva Litija

Dne 6. januarja t. l. se je vršila glavna skupščina sokolskega društva Litija. Skupščino je otvoril nam. staroste, te je pozdravil vse navzoče posebej župnega delegata br. dr. Pipenbacherja in zastopnika zasavskega okrožja br. M. Pestotnika. Na to je brat Vizlar prečital spomenico Saveza SKJ, nakar so sledila poročila društvenih funkcionarjev. Finančno stanje je bilo ugodno zaključeno. Društvena uprava se je otresla svega dolga, ki ga je imela v letu 1937. Denar, ki se bo stekal v tekočem letu v blagajno se bo porabil za razne upravne stroške, nabavo novega telovadne opredelila, inventarja i t. d.

Ko je bil soglasno podan absolutorij sedanji upravi, je spregovoril v imenu župe župni starosta brat dr. Pipenbacher, ki je pohvalil vzorna poročila funkcionarjev ter podčrtal, da je le od dobrega odbora odvisen procvit društva, posebej v teh časih, ko je marsikatero društvo izgubilo tega ali onega odličnega sodelavca.

Nato je bila izvoljena naslednja uprava: starosta Gabriel Drago, I. nam. staroste Tafur Ven, II. nam. Stribar Voljko, tajnik Mavek Janez, prosvetar, Vizlar Jože, blagajnik Potokar Lado, gospodar Burnik Rafael, statističar Kunstner Franci ml. načelnik Planinšek Jože, nam. načelnika Skušek Edo, načelnica Babnik Heda, namestnica načelnice Dovjak Elica. Odborniki: Mešek Pavla, Kolbe, Kifnar, Šušteršič, Štok, Deu, Slabe, Roter Ivo in Lado, Kolman, Jelnikar Rudolf, Škodnik, Končar in Lajovic Franc ml.

V proračunu za leto 1938/39 je predvideno 28.900 din. dohodkov in 22.000 din. izdatkov, presežek, pa se bo nalagal za izvedbo Petrove petletke. Končno je skupščina soglasno sprejela nekatere predloge za župno in zvezno skupščino, nakar je skupščina bila zaključena z vzkliki Nj. Vel. Kralju Petru II in pesmijo »Sokolskih legij«.

Godišnja skupščina Sokolskog društva Skoplje II — Hanrijevo

U nedelju, 16. januara o. g. održana je IV redovna godišnja skupščina Sokolskog društva Skoplje II — Hanrijevo. U prisustvu preko 200 učesnika skupščino je otvorio starešina brat Bilbin Pavlovič, koji je posle upućenog pozdrava Nj. V. Kralju Petru II, kao i upravi Saveza SKJ, pozdravio izaslanika Sokolske župe Skoplje pukovnika brata Ivana Branovačkog, zamen. starešine župe. Izaslanik župe u svom pozdravu skupščini izjavio je i priznao, da je Sokolsko društvo Skoplje II — Hanrijevo po svome radu i stanju prvo i najbolje sokolsko društvo na jugu.

Zatim je tajnik brat Radovan Jovanović pročitao poslanicu Saveza SKJ. Kako su izveštaji svih funkcionera oštampani i ranije razaslašani članovima, to se nisu čitali,

Načelnik Rudi Berdajs je podrobno poročal o delu in vzgoju v telovadnici, kjer je v 476 urah telovadilo 9437 oseb. Prednajaški zbor ima lastno strokovno knjižnico, ki raspolaga z 256 deli. Sokol Ljubljana-Siška je imel lani 8 javnih nastopov in akademij, med katerimi je bil pač najpomembnejši »Dan dece« 28 in 29. junija. Za mladino je priredil tudi dva izleta, a sodelovalo je društvo na 13 prireditvah bratskih društev in raznih proslavah. Prednajaškega tečaja društva se je udeležilo 30 pripadnikov. Načelnik je zaključil poročilo s pozivom, da morajo v aprilu vsi Sokoli na zbor na Rakek, v maju na župni pomladanski zbor, v juniju na župni zlet in potem na vsesokolski zlet v Prago.

Blagajna iskazuje 26.124 din. prejemkov

već je brat tajnik samo pročitao iz njih kratak izvod.

Iako je ovo društvo osnovano tek pre četiri godine, i to u mestu koje nije ni grad ni varoš, a ni selo, već naselje nižih državnih službenika i radnika pretežno železničkih, koje broji jedva oko 1000 stanovnika, ipak je njegov rad veoma uspešan u svakome pogledu, a to se vidi iz veoma iscrpnih štampanih izveštaja funkcionera.

Na koncu ove godine društvo je imalo svega 285 pripadnika, 31 više nego koncem 1936 g. Društvo je pokazalo uspeh i u materijalnom pogledu. U prošlog godini znatno se uvećala i vrednost društvene pokretne i nepokretne imovine. Pošto društvo nema nikakvih dugova, poslovna 1937 godina završena je sa uvećanom i očuvanom imovinom, čija čista novčana vrednost iznosi 132.109,99 dinara, a to je za 34.055,99 dinara više nego na kraju 1936 godine.

Sve izveštaje skupština je jednoglasno primila i dala razrešnicu staroj upravi, a zatim je jednoglasno izabrana nova sledeća, i to skoro sa svima starim članovima, osim malih izmena: starešina Bilbin Pavlović, zamenik starešine Živan D. Petrović, načelnik i prosvetar inž. Vojislav M. Pajić, zam. načelnika Petar Trajković, načelnica Jovanka V. Pajić, zam. načelnice Jelena P. Jovanović, tajnik Panče I. Stojčević, blagajnik Aleksandar Tihonravov, ekonom Evdokim Babkin, statističar Dušan Pavlović, knjižničar Franjo Vinik. Osim toga još su izabrani članovi uprave, njihovi zamenici, revizori i sud časti.

Brat Radovan Jovanović, bivši tajnik i prosvetar, ranije se zahvalio i molio da više ne bude biran u upravu zbog svojih porodičnih razloga. Skupština je to uvažila i u ime njeno brat Živan Petrović zahvalio se bratu Jovanoviću na njegovom dosadašnjem radu, punom ljubavi u ovom društvu. Isto tako i izaslanik brat Branovakić toplim rečima zahvalio se bratu Jovanoviću.

Godišnja skupština Sokolskog društva Osijek—Matica

Sokolsko društvo Osijek — Matica održalo je dana 30. januara o. g. u 4 sata po podne svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu, na kojoj je nakon provedenog glasanja velikom većinom izabrana nova uprava društva, i to: starešina: Stjepan Vuičić, I. z. star.: Radoje Stepanov, II. z. star.: ing. Milan Ključec, prosvetar: Đuro Jovakarić, načelnik: Milan Rusić, zam. nač.: Mirko Sila, načelnica: Kovinka Savadinović, zam. nač.: Maca Sila, tajnik: Mirko Sila, blagajnik: Kosta Marković, te članovi uprave: Ilija Beara, Franjo Dlouhi, Ilija Knežević, Sofija Milojčić, Šima Pavlović, Albin Petelin, Anica Šula, dr. Hedviga Tompač, Mirko Trbojević i 8 zamenika članova uprave. Revizionni odbor sačinjavaju: Dušan Hinić, Mijo Kovačević, Janko Krasnik, Bernardo Krešić, Vjenceslav Stjepanski, te dva zamenika. Sud časti: dr. Iso Cepelić, Despot Damjanović, Đuro Herlinger, dr. Milovan Pinterović, Rade Zorović, te 3 zamenika.

Sve izveštaje funkcionera skupština je primila bez primedbe.

Godišnja skupština Sokolskog društva Vinkovci

30. januara o. g. održalo je Sokolsko društvo Vinkovci u svom domu svoju glavnu godišnju skupštinu.

Skupštinu je otvorio starešina društva brat dr. Pajo Šumanovac, upućujući najpre pozdrave Nj. Veličanstvu Kralju Petru II, te saveznoj i župskoj upravi. Zatim je pozvao sve na što intenzivniji sokolski rad, te da bi društvo što pre ostvarilo svoju težnju, t.j. podiglo Sokolski dom kao trajan spomenik Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Zatim su društveni funkcioneri podneli svoje izveštaje, koje je skupština aklamacijom primila. Iz svih izveštaja vidi se

veoma lep i uspešan rad društva. Koncem godine brojno stanje svih pripadnika bilo je 544. Društvena imovina sa gotovinom, pokretnostima i nepokretnostima iznosi oko 700.000 dinara. Održano je 47 predavanja i nagovora pred vrstama te 22 razne priredbe prosvetnog značaja. Vežbačke kategorije članstva, naraštaja i dece nastupile su u toku minule godine 14 puta što na župskom i okružnim takmičenjima, što na župskim sletovima, svečanim akademijama i društvenim priredbama. Prednjački zbor sastojao se od 4 prednjaka, 1 prednjačice, 4 prednjačka pomoćnika i 5 prednjačkih pripravnika.

Nakon podnesenih izveštaja data je staroj upravi razrešnica i izabrana nova, u koju su s malim izmenama ponovno izabrana dosadašnja braća na čelu sa starešinom bratom dr. Pajom Šumanovcem.

Godišnja skupština Sokolskog društva Virovitica

U nedelju 30. januara održana je u Sokolskom domu glavna godišnja skupština Sokolskog društva Virovitica. Kao delegati bratske Sokolske župe Bjelovar prisustvovali su brat dr. Mihajlo Vukobratović, starešina župe, i brat Cvijić, tajnik. Starešina društva brat dr. Frane Volarić, otvarajući skupštinu, izneo je u glavnim crtama važnost, značaj i ciljeve Sokolstva, naglašujući neoborivost načela po kojima se ravna Sokolstvo u svome svestranome radu. Zatim je apelovao na prisutne da i dalje ustraju u tome radu, koji uvek treba da bude praćen bratskom ljubavlju i izraz težnja zajednice za napretkom. Ovakav konstruktivan rad izdignut iznad svakodnevnih tričavosti i stavljen u uzvišenu službu našega naroda, doneće nam plodonosne rezultate, koji će biti ponos mladim generacijama.

Iz izveštaja pojedinih funkcionera vidi se, da je rad u prošlog godini bio jedan od najboljih u župi. Sve kategorije članstva radile su punom snagom i plan koji je društvo stavilo u zadatak, a to je pojačanje kategorija svega članstva i prednjačkog zbora, sve više se ostvaruje.

Izabrana je nova uprava društva, u koju su ušli: dr. Frane Volarić, starešina; Stjepan Petek i Stanko Dunić, zamenici starešine, Milan Kuprešanin, tajnik, Vladimir Rustja, načelnik, Vlado Alšteter, zamenik načelnika, Miloš Trkulja, prosvetar, Viktor Gornik, blagajnik. Odbornici: Stjepan Dorkić, Josip Hakenberg, Dragutin Kokotović, Belko Vranić, Robert Borenić, Tomo Župan i Nikola Šarić. B. P.

Obćni zbor Sokolskega društva Laško

V soboto dne 29. januarja t. l. je Sokolsko društvo v Laškem polagalo obračun svojega dela za leto 1937 ob zadovoljivi udeležbi članstva.

S počastitvijo našega prvega Starešine, Njegovega Veličanstva Kralja Petra II, je obćni zbor otvoril starosta br. dr. Franjo Roš, kateri počastitvi so sledili iskreni in navdušeni zdravo-vzklikli navzočega članstva. S slava-vzklikli je zbor počastil spomin dr. T. Masaryka in škofa dr. Učelnija kakor tudi umrlega članstva domačega društva.

Ko je br. starosta podal še pregledno sliko o celokupnem društvenem delovanju in prečital novoletno poslanico savezne uprave, so sledila razveseljiva poročila posameznih društvenih činiteljev, iz katerih je bilo razvideti prav zadovoljive uspehe na vseh poljih društvenega dela. Posebno razveseljivo je bilo poročilo o že izvršenem delnem programu Petrove petletke.

Po poročilu nadzornega odbora, je bila soglasno sprejeta razrešnica blagajniku in celokupnem odboru, nakar so se vršile volitve nove društvene uprave, ki je z malimi izpremembami ostala dosedanja.

S pozivom na podvojeno delo v 2 letu Petrove petletke je zaključil br. starosta

lepo uspelo skupščino, nakar je v dvorani navdušeno zaorila pesem sokolskih legij: »Le naprej, brez miru...«

Godišnja skupština Sokolskog društva Trogir

Sokolsko društvo Trogir održalo je svoju redovitu godišnju skupštinu 30. januara o. g. Skupštinu je otvorio starešina brat Grgević, pozvavši prisutne da u prvom redu upute pozdrave našem starešini Nj. Vel. Kralju Petru II, što je prihvaćeno sa velikim oduševljenjem i spontanim manifestacijama Nj. V. Kralju, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji i Sokolstvu. Zatim je odana pošta preminulog braći.

Kako se ove godine navršava 30 godina postanka ovog društva, starešina je u kratkim potezima prikazao prilike i rad kod njegovog osnivanja, te apelovao na prisutne da svi složno pregnu kako bi proslava tridesetogodišnjice, koja se ima ove godine održati, bila dostojna sokolskog imena.

Pre prelaska na dnevni red uzeo je reč izaslanik župe Split brat dr. Arančić, koji je u lepom i temperamentnom govoru pozvao svu braću i sestre, da danas više nego ikad pregnu sokolskom radu u duhu Petrove petoletke, za dobrobit Kralja i otađbine.

Zatim su pojedini referenti izneli rad društva u protekloj godini, koji je na prosvetnom polju bio obilan i uspešan, dok na tehničkom polju nije bilo uspeha.

Na koncu je aklamacijom izabrana nova uprava, u koju su ušli svi prošlogodišnji funkcioneri, te je skupština zaključena u najlepšem redu.

Kao i mnoga naša društva, strada i trogirsko pošto nema vlastitih prostorija, a kroz kratko vreme biće ovo društvo prisiljeno da napusti sadašnje prostorije koje su opštinsko vlasništvo, te će u buduće rad društva biti veoma težak.

Uprava društva nastojala je u prošlog godini da bi se ustupio jedan komad državog zemljišta za gradnju doma, koje je na najlepšem delu grada Trogira, ali nažalost nije bilo uspeha. Stoga ponovno apeluje na merodavne, da se pitanje toga zemljišta uzme u razmatranje i isto ustupi ovome društvu, kako ne bi stradao sokolsko nacionalni rad i došao u pitanje čak i opstanak društva.

Jć.

Skupština Sokolskog društva Malinska

U nedelju 30. januara održalo je Sokolsko društvo Malinska svoju V glavnu godišnju skupštinu, koju je u prisustvu izaslanika bratske župe Sušak—Rijeka brata Franje Ružića otvorio pozdravnim govorom starešina društva brat Rude Tončić. Posle njega je govorio župski delegat brat Ružić, koji je pohvalio uspešan rad društva. Iza toga podneli su društveni funkcioneri svoje izveštaje, koji su primljeni sa zadovoljstvom jer se iz njih vidi lep napredak društva.

Odaziv za skupštinu bio je velik, a sama skupština protekla je u punoj bratskoj slozi. Ove činjenice najbolje svedoče, da je Malinska i u ovoj nemiljoj sadašnjici ostala verna sokolskoj i jugoslovenskoj misli. Skupština se je završila uz ovacije Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu. Fr. Kr.

Obćni zbor Sokolskega društva Hrasnik

V nedelju 30. januarja se je vršil v Sokolskem domu obćni zbor hrastniškega Sokola, ki ga je vodil starosta Farčnik. Prečitana je bila poslanica Saveza, nakar so podali vsi funkcionarji svoja poročila.

Razveseljivo je dejstvo, da se je moglo konstatirati v telovadnici zadnje čase več živosti in so bile tudi vse prireditve dobro obiskane.

Kakor nekatera druga društva, tarejo tudi hrastniško skrbi glede domovega dolga.

Pa tudi v tem pogledu se je v pretečeni sezoni napravilo kar je bilo mogoče. Društvo je plačalo pravočasno vse obresti in znižalo dolg za okroglo 30.000 dinarjev. Za to si je pridobil posebnih zaslug tomolski in kino odsek.

Pri volitvah se je izvolilo pretežno staro upravo, ki ji načeluje zopet Ivan Farčnik kot starosta in soustanovitelj hrastniškega Sokola, Miloš Roš kot podstarosta. Upati je, s ozirom na dejstvo, da je nekaj omahljivcev odpadlo, na drugi strani pa, ker se je večje število mlajših pripadnikov učlanilo, da bo tudi v bodoče razmah hrastniške sokolske družine — pod večjim in požrtvovalnim vodstvom staroste br. Farčnika in ob skladnem sodelovanju vsega članstva — zagotovljen. Le naprej brez miru!

† Brat Branko R. Gutić

Dne 2 o. m. sahranjen je u malom seocetu Gabeli kod Metkovića brat Branko Gutić, trgovac u Metkoviću. Umro je nilad, u 30 godini. Pokojnik je bio veoma zaslužan i agilan član odbora za gradnju Sokolskoga doma u Metkoviću, a po svojem građanskom pozivu veoma vredan privrednik, trgovac, čestit i pošten, velikoga ugleda i poštovanja. Na večni počinak ispratlilo ga je iz Metkovića gotovo sve što je ugledna u varoši, a na sahrani posle podneva u Gabeli uzelo je učešća preko hiljadu osoba iz Metkovića, Gabele, Čapljine i okolnih sela na čelu sa Sokolskom četom iz Gabele i zastupstvima bližih društava i četa. S bratom Brankom oprestio se je starešina metkovičkog Sokolskog društva brat dr. Koščina dirljivim rečima.

Tečaj Ministarstva fizičkog vaspitanja za učitelje smučanja

U svrhu propagande smučarstva, Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda prirediće jedan muški dvadesetodnevni tečaj za učitelje u smučanju na Kopaoniku.

Tečaj će otpočeti 5. marta t. g. U tečaj će se primiti do 30 tečajaca pod sledećim uslovima: da kandidat nije mlađi od 18 a stariji od 30 godina; da je organizovan smučar, što će potvrditi organizacija čiji je član; da savladuje smučarsku tehniku, što će potvrditi prijemnim ispitom izvođenjem kristijanije i telemarka; te da ima kompletnu smučarsku opremu (smučke, odelo i pribor).

Putne troškove pola cene III razreda brzog voza, stan i hranu tečajaca nosiće Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda.

Za potrebno odsustvo mora se pobrinuti svaki pojedinac sam.

Pravilno taksirane molbe treba uputiti Ministarstvu fizičkog vaspitanja naroda do 25. februara t. g. preko zimsko-sportskih potsaveza i sokolskih župa.

X SVESOKOLSKI SLET U PRAGU 1938

NOTE ZA PROSTE VEŽBE ČLANSTVA I NARAŠTAJA

Klavirski izvod po Dinara 20.—

NOTE ZA PROSTE VEŽBE ČLANSTVA I NARAŠTAJA

za duvačku glazbu, i to za članstvo po Dinara 70.—, za naraštaj po Dinara 50.— za jedan komplet za 21 glas. Note za duvačku glazbu izlaze iz štampe koncem februara. Prepisivanje nota zakonom zabranjeno N A R U Č I T E O D M A H !

Izdanje i naklada Jugoslovenske sokolske matice Ljubljana — Narodni dom

»PETROVO« sokolsko oporavilište Kralja Petra II u Kranjskoj Gori poziva sestre i braću na odmor i uživanje prirodnih lepota. Na raspolaganju sobe i skupna ležišta ~ Hladna i topla voda, kupaonice i tuševi ~ Idealni tereni za smučanje i sankanje. Potpuna opskrba u domu — Snižene cene na osnovu društvenih legitimacija — Pišite za uputstva i uslove!

VLASNIŠTVO JUGOSLOVENSKE SOKOLSKE MATICE U LJUBLJANI